

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001562

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчарук Іванна Іванівна

2. Ivanna I. Ovchuruk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Агрономія

Дата захисту: 20-06-2025

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8957

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.29

Тема дисертації:

1. Агроекологічне обґрунтування та розробка моделей технологій вирощування сортів пшениці озимої в умовах Лісостепу правобережного
2. Agroecological substantiation and development of models of technologies for growing winter wheat varieties in the conditions of the right-bank forest-steppe.

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена агроекологічному обґрунтуванню та розробці елементів моделей технології вирощування пшениці озимої в умовах зміни клімату та інтенсифікації землеробства Лісостепу правобережного. Досліджено проходження фаз росту й розвитку, динаміку густоти та висоти рослин пшениці озимої в осінній період вегетації. Оцінено зимостійкість посівів пшениці озимої за показниками зменшення висоти рослин, загибелі рослин та пошкодження поверхні їх листя. Обґрунтовано строки сівби пшениці озимої за показниками зміни клімату та накопичення необхідної суми активних температур посівами в осінній період вегетації. Проаналізовано початок фаз росту й розвитку рослин пшениці озимої та динаміку біометричних показників у весняно-літній період вегетації. Визначено поширення шкочинних організмів у посівах. Проведено структурний аналіз урожаю пшениці озимої. Досліджено рівні урожайності культури залежно від досліджуваних строків, сівби, норм висіву та застосовуваних біопрепаратів. Оцінено

показники якісного стану зернової продукції залежно від досліджуваних чинників. Проведено екологічну, економічну та енергетичну оцінку технологій вирощування культури. Здійснено математично-статистичне обґрунтування отриманих результатів. Розроблено та рекомендовано елементи моделей технологій вирощування сортів пшениці озимої з оптимізацією досліджуваних чинників. У дисертаційній роботі представлено вирішення важливої наукової проблеми – підвищення продуктивності посівів пшениці озимої та поліпшення якості одержаної продукції в умовах змін клімату. Дисертаційна робота містить теоретичне обґрунтування й експериментальне вирішення проблеми, пов'язаної із оптимізацією елементів моделей технології вирощування пшениці озимої за рахунок визначення кращих строків сівби, норм висіву й підбору біопрепаратів рідстимулюючої дії. За сівби пшениці озимої у строки 1 вересня – 30 жовтня осінній період вегетації тривав 20–80 діб. Осіннього кушення досягають посіви, проведені до 30 вересня. За пізніших строків сівби рослини зимують у фазу розвитку листків або сходів. Найвища польова схожість насіння в межах 83,8–93,0% забезпечується проведенням посіву пшениці озимої до 20 жовтня. За пізнішої сівби польова схожість може зменшуватися до 50%. Висота рослин пшениці озимої в осінній період варіювала від 3,2 до 21,3 см та безпосередньо залежала від строків сівби з найбільшим показником за раннього посіву. За зимовий період найбільша площа пошкодження листової поверхні, а саме 42,9–43,1% була виявлена за сівби 1 вересня та 30 жовтня. Найменше пошкодження листя було виявлене за сівби у проміжку з 30 вересня по 10 жовтня – 20,0–21,7%. Найменше знизилась висота рослин пшениці озимої за зимовий період, залежно від строків сівби, на варіанті сівби 20–30 вересня – на 7,5–10,0%. Найбільше зменшилась висота рослин, порівняно з осіннім періодом, на варіантах сівби 1–10 вересня та 30 жовтня – на 35,0–38,6%. Найбільше пошкоджених рослин за зимовий період спостерігалось за сівби пшениці озимої в строки 20–30 жовтня – 45,0–50,0%.

2. The dissertation is devoted to the agroecological substantiation and development of models of the technology of growing winter wheat varieties in the conditions of global warming and intensification of agriculture in the right-bank forest-steppe. The progression of growth and development phases, dynamics of density and height of winter wheat plants in the autumn vegetation period were studied. The winter hardiness of winter wheat crops was assessed based on indicators of plant height reduction, plant death and damage to the surface of their leaves. The timing of winter wheat sowing was justified based on indicators of global climate change and accumulation of the required amount of active temperatures by crops in the autumn vegetation period. The onset of growth and development phases of winter wheat plants and the dynamics of biometric indicators in the spring-summer vegetation period were analyzed. The distribution of harmful organisms in crops was determined. A structural analysis of sheaf samples of winter wheat was conducted. The crop yield levels were studied depending on the studied varieties, terms, sowing, seeding rates and biological products used. The indicators of the quality condition of grain products were assessed depending on the studied factors. An ecological, economic and energy assessment of crop growing technologies was conducted. A mathematical and statistical justification of the obtained results was carried out. Models of technologies for growing winter wheat varieties with optimization of the studied factors were developed and recommended. The dissertation presents a solution to an important scientific problem – increasing the productivity of winter wheat crops and improving the quality of the resulting products in the conditions of global climate change. The dissertation contains a theoretical justification and experimental solution to the problem associated with the optimization of winter wheat cultivation technology models by determining the best varieties, sowing dates, seeding rates and selecting biological products with growth-stimulating action. When winter wheat was sown between September 1 and October 30, the 8 autumn vegetation period lasted 20–80 days. Autumn tillering was achieved by sowings carried out before September 30. At later sowing dates, plants overwinter in the leaf or shoot development phase. The highest field seed germination within 83.8–93.0% is ensured by sowing winter wheat before October 20. At later sowing, field germination can decrease to 50%. The height of winter wheat plants in the autumn period varied from 3.2 to 21.3 cm and directly depended on the sowing dates with the highest indicator at early sowing. During the winter period, the largest area of leaf surface damage – 42.9– 43.1% was detected during sowing on September 1 and October 30. The least leaf damage was detected during sowing in the period September 30 – October 10 – 20.0–21.7%. The least height of winter wheat plants

decreased during the winter period, depending on the sowing dates, on the sowing option September 20–30 – by 7.5–10.0%. The greatest decrease in plant height, compared to the autumn period, on the sowing options September 1–10 and October 30 – by 35.0–38.6%. The most damaged plants during the winter period were observed during sowing of winter wheat in the period October 20–30 – 45.0–50.0%.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гуцол Г.В., Овчарук І.І. Обґрунтування строків сівби пшениці озимої в умовах глобального потепління. Аграрні інновації. 2023. №18. С. 41–44.
- Гуцол Г.В., Овчарук І.І. Вплив строків сівби на осінній ріст і розвиток пшениці озимої. Сільське господарство та лісівництво. 2024. № 33. С. 23–31.
- Овчарук І.І. Урожайність пшениці озимої залежно від строку сівби. Таврійський науковий вісник. 2024. № 140. С. 192–196.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U09494, 0124U1004165

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцол Галина Василівна

2. Halyna V. Hutsol

Кваліфікація: к. с.-г. н., доцент, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6327-6555

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дем'янюк Олена Сергіївна

2. Olena S. Demyanyuk

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, член-кор., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4134-9853

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, буд. 12, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сабадин Валентина Яківна

2. Valentyna Y. Sabadyn

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8397-8973

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковець Людмила Анатоліївна

2. Luidmyla A. Yakovets

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5283-7169

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панцирева Ганна Віталіївна

2. Hanna V. Pantsyрева

Кваліфікація: д. с.-г. н., доц., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0539-5211

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дідур Ігор Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дідур Ігор Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шевченко Наталія Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна